

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 47
від 04 листопада 2020 року

**Про проект Закону України
“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
реформування системи інституційного догляду та виховання дітей”
(реєстр. № 3587 від 03.06.2020)**

Головним Комітетом із підготовки законопроекту до розгляду Верховною Радою України визначено Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Як зазначається у пояснювальній записці, законопроект спрямований на формування нової системи забезпечення та захисту прав дітей, що має на меті безпечний догляд і виховання кожної дитини в сімейному або наближеному до сімейного середовищі, та шляхом внесення змін до Сімейного кодексу України і 14 законів України покликаний серед іншого врегулювати наступні питання:

- “закладу інституційного догляду та виховання дітей” для встановлення критеріїв до закладів, що підлягають реформуванню, посилення відповідальності батьків за виховання дітей шляхом оплати послуг за їх перебування в інституціях, розширення підстав для позбавлення батьківських прав у зв’язку із влаштуванням дітей до інституцій;

- функціонування малих групових будинків з умовами виховання, максимально наближеними до сімейних, як альтернативи будинкам дитини, дитячим будинкам-інтернатам, іншим типам інституцій, в першу чергу для дітей з порушеннями життєдіяльності, які потребують стороннього догляду, для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переважно старшого віку, по відношенню до яких процес пошуку сімейної форми виховання ще триває;

- перегляду типів закладів інституційного догляду та виховання дітей, у тому числі із урахуванням Закону України “Про освіту”, шляхом виключення таких типів, як школа-інтернат, ліцей-інтернат, дитячий будинок, трансформації будинків дитини у центри реабілітації та паліативної допомоги дітям.

При цьому суб’єктом права законодавчої ініціативи визначено, що законопроект не потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету,

про що також зазначається у експертному висновку Міністерства фінансів України до законопроекту.

Слід відмітити, що одним з головних завдань законопроекту визначено реформування закладів інституційного догляду та виховання дітей, зокрема шляхом перетворення або реорганізації існуючих шкіл-інтернатів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, шкіл-інтернатів для дітей, які потребують соціальної допомоги, будинків дитини на заклади дошкільної, загальної середньої освіти, на заклади охорони здоров'я, у яких надаються послуги реабілітації та паліативної допомоги, заклади соціального захисту, інші типи закладів для задоволення потреб дітей та сімей з дітьми, або ліквідації діючих закладів. Зважаючи, що згідно із статтями 89 і 90 Бюджетного кодексу України заклади, про які йдеться, утримуються за рахунок місцевих бюджетів, то такі перетворення, а також інші заходи щодо розвитку освітніх, медичних, соціальних та реабілітаційних послуг для дітей і сімей за місцем їх проживання будуть здійснюватися в межах коштів відповідних бюджетів.

Разом з тим, Комітет Верховної Ради України з питань бюджету звертає увагу й на те, що на відміну від чинного законодавства у законопроекті серед іншого встановлюється, якщо виховання і догляд дитини в сім'ї ускладнюються через стан здоров'я батьків (інвалідність, тривале стаціонарне лікування), її утримання в пансіоні закладу загальної середньої освіти здійснюється виконавчим органом міської ради міста обласного значення, сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади або районними державними адміністраціями за місцем проживання (перебування) батьків дитини за рахунок власних коштів, які передбачаються у відповідних місцевих бюджетах (*підпункт 4 пункту 8 розділу I законопроекту*). За умови настання таких випадків реалізація зазначеного положення потребуватиме додаткових коштів з місцевих бюджетів.

Висновок Головного науково-експертного управління на цей час відсутній.

Підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях на своєму засіданні 09.10.2020 року розглянув вищезазначений проект Закону України та рекомендував Комітету ухвалити остаточне рішення безпосередньо на своєму засіданні.

Враховуючи викладене, **Комітет вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей" (реєстр. № 3587 від 03.06.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу.

2. Висновок Комітету надіслати до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, який визначено головним із підготовки законопроекту до розгляду Верховною Радою України.

Голова Комітету

С.В. Бабак